

1926

MATI IN GOSPODINJA

Št. 9.

Še o plačilu in kazni.

Kar se tiče plačil, ki jih uporablja mati-vzgojiteljica pri vzgoji, so le-ta jako različna. Najprimernejše in najnaravnejše plačilo za otroka je materino zadovoljstvo. Tega materi ni treba izražati niti z besedo, niti s čim drugim; saj se kaže že v njenem pogledu in vsem obnašanju. To zadovoljstvo je tem večje in napravi na otroka tem močnejši vtis, čim večji je materin ugled in njena veljava pri otroku in čim tesnejša vez ljubezni ju veže.

Z besedami izraženo zadovoljstvo imenljivo pohvalo. Vendar mati ne sme biti preradodarna s pohvalo, da se otrok ne prevzame. Rabi naj to vzgojno sredstvo zato, da otroka po dovršenem dobrem dejanju spodbudi k nadaljni pridnosti in vztrajnosti. Kako napačno ravna v tem oziru marsikatera mati, ki za svojega ljubljene nimajo drugega kot pohvalo v ustih! S tem si same vzgoje napuhnjene prevzetneža, ki se sam sebi potem dozdeva najraznejša oseba pri hiši.

Pohvala, s katero je zvezano tudi znanje znamenje ali dar, je potem odlika. Mati uporablja to plačilo na ta način, da pridnejšemu otroku več zaupa, da ga večkrat rabi za prav izbrano in odlično delo itd. Vendar mora biti pri tem zopet zelo previdna, da ne vzgoji na eni strani napačno, na drugi strani pa zavisti.

Kakor plačila, so pa tudi kazni zelo različne. Najnaravnejša kazen je vzgojiteljsko, t. j. materino nezadovoljstvo. Ker pa to dostikrat ne pomaga, je treba otroka tudi z besedo opozoriti na njegovo dolžnost, t. j. opomin. Če pa mati otroku z besedami pove, da ni zadovoljna z njim, da tega ali onega ni prav storil, je to graja. Ker pa pogosto to dvoje pri otroku ne pomaga, zlasti če je mati premehka, je treba zapretili, zažugati kazen. Zelo važno je, da potem mati, če se otrok ni poboljšal, to kazen tudi v resnici izvrši. In tu mora biti mati prav posebno dosledna! Če bi kazen samo zažugala, pa bi se dala preprositi ali od kogarkoli odvrniti od izvršitve zažugane kazni, bi si sama vzgojila največjega uporabneža, svojeglavneža in nepokorneža, ki ji ne bo delal samo v otroški dobi preglavice, ampak vse življenje. Zlasti naj se mati giblje dolgih razgovorov in utemeljevanj; se naj bo kratko in razumno povedano; a brez dolgih pridrig.

Zelo primerna kazen je tudi to, če mati kaznuje otroka s tem, da mu odtegne tako ugodnost, n. pr. igranje, zabavo, posebno ljubo hrano ali kaj podobnega. Varnost se pa mora, da ji otrok z zvijačo ne pride še do česa boljšega, kakor mu je pa na odtegnila. Zlasti glede pritrgovanja v rani bodi skrajno previdna, da s tem ne vzgoji — tatu.

Kaj pa glede telesnih kazni? V marsikaterih, zlasti težjih prestopkih, je kazen, amrož telesna kazen neizogibna. Mati naj ne bo prerahločutna in prizanesljiva pri ponovnih prestopkih laži, upornosti in

trmi je telesna kazen edino pravo. Seveda pa ne gre, da bi za danes storjen prestoppek kaznovala otroka šele jutri, ali celo pozneje. Zato mu le nikoli ne žugaj: »Le čakaj, da domov prideva!« Kaznuj prvič takoj na mestu in ti drugič ne bo treba niti žugati! Tudi glede kazni nikoli ne čakaj očeta in otroku tudi ne žugaj: »Le čaka, da ata pride!« Navadno je takrat spomin na prestoppek že zabrisan in se otrok čuti v krivici; s tem pa zmanjšaš pri otroku tudi svoj ugled, ker si misli, saj me sama ne more. Poleg tega pa naj oče ne postane na ta način strašilo, ampak ljubljen in težko pričakovani član družine. — V splošnem pa naj si mati zapomni, da ji bo treba telesno (s palico) le redkokdaj kaznovati, ako bo vsekoli vadila otroka na pokorščino in red, na ljubeznivost, voljudnost in postrežljivost ter ljubezen do sočloveka; skratka, če ga je vzgajala v strahu božjem.

Kako skrbi gospodinja za mir v hiši.

Mir je solnčni žarek v hiši. Da ta blagodejni solnčni žarek svet ohrani, je sicer najlepša, najhvalejnejša, pa tudi najtežja naloga gospodinj in matere. Mnogo gospodinj, žena in mater meni, da to nalogo najlažje reši, če poglavarju družine — gospodarju — vse dogodke, ki bi mogli vzbuditi od njegove strani grajo ali nerazpoloženje, kratko in malo prikrije. V kateri družini pa se ta način družinskega obhajanja udomači, se pa tudi vsak dan bolj in bolj razvija toda na svoj način. Na mesto molčanja se prav kmalu prikradejo razni ovinki in naposled celo laž. Četudi tako ravnanje ne bi vodilo do težjega razdora v družini, če bi stvar prišla na dan, vendar vpliva zelo slabo na vse člane družine, ker nekako zrahlja pojme pravičnosti, otopi ljubezen do resnice in ogroža zaupanje. — Pa se zgodi, da gospodinja prikrije gospodarju resnično ceno svoje nove obleke, češ, rečem tu malo manj, pa pri gospodinjskem denarju pridobim. Toda že tu se zaplete gospodinja v neke nerednosti, ki navadno ne ostanejo prikriti in zlasti pri uslužbencih dajo povod, da tudi oni s svoje strani gospodinjini na ta način katero zagodejo. In tudi to: kako naj žena, mati, gospodinja pričakuje od uslužbencev močnejše in trdnjše moralne temelje, kakor jih ima sama?

Zadeve, o katerih nista gospodar in gospodinja enakega mnenja, naj ta dva nikoli ne razpravljata pred uslužbenci ali otroki. Najbolje, da se o tem razgovorita zvečer, ko so otroci že odšli k počitku. Najboljše sredstvo pa, da take zadeve ne dajo povoda za prerekanje in razdor, je lepa samopremaga, ki itak spada k najlepšim lastnostim vsake gospodinjice. Če je žena-gospodinja zmožna, razburljivim in celo nepravilnim zadevam z mirnoetjo priti v okom, se ji bo tudi sicer posrečilo vse urediti prav in brez prepira. Vse zadeve pa, ki bi kljub samopremagi žene-gospodinjice

utegnile izzvati prepir v hiši, naj se med prizadetimi poravnajo med štirimi očmi.

Gospodar in gospodinja morata svojo avtoriteto celi družini nasproti brezpogojno varovati. Tako naj se n. pr. v gospodarjevi odsotnosti ne vrše take stvari, ki bi se sicer ne smele; prav tako naj gospodinja nikoli ne izda drugačnega ukaza, kakor ve, da bi zahteval gospodar. Istotako naj pa tudi gospodar varuje gospodinjin ugled, ter naj v pričujočnosti poslov ne popravlja ali ne izpreminja njenih ukazov. Zlasti v vzgojnih zadevah je taka skupnost in enotnost zelo priporočljiva, da, naravnost potrebna. Oba skrbita drug za drugega, da so njihovi ukazi in odredbe otrokom sveti in zato neizpremenljivi; zato pa tudi gleda vsak izmed njiju, da otrokom celo pomaga izvršiti dane ukaze.

Kar se nerednega in nerodnega zgodi v gospodarjevi odsotnosti, naj gospodinja sama vravna in popravi. S tem, da za take stvari kliče gospodarja na pomoč, kaže svojo nezmožnost in si kvari ugled. Seveda je dobro in potrebno, da ga o teh stvareh obvesti, ko so že poravnane, da ima gospodar pravo sliko o njenem delu, pa tudi o ostali družini. Nikoli pa naj ga v tistem kratkem času, ki ga ima mož-gospodar odmerjenega za miren počitek v krogu svoje družine, ne trapi s pripovedovanjem in naštevanjem vseh podrobnih prestopkov otrok in družine. Mnogo bolj naj skrbi, da se v tem krogu mož res dobro in udobno počuti, vse zadeve, ki morajo biti pa tudi njemu znane, naj prihrani za mirne večerne ure, ko se sama nemoteno in v miru lahko o vsem porazgovorita. Takrat že tudi v miru napravita delovni načrt za prihodnji dan. — V takem skupnem in sporazumnem delu uspeva mir v družini in se množi tudi njeno blagostanje.

Domača lekarna.

Spomladi nabrane smrekove vršičke lahko napraviš za zdravlilo proti kašlju itd. Smrekove vršičke pripravimo lahko takole: zvagaj 1 kg vršičkov in 1 kg sladkorne sipe in denf v širok kozarec najprej vršičke, nato posuj sladkor in zopet vršičke, na vrhu pa mora biti sladkor. Kozarec zaveži s papirjem in ga nekoliko nadohiti z iglo, postavi ga za 14—20 dni na solnce, da se sladkor popolnoma stopi. Nato tekočino precedi in nalij v majhne steklenice, za-maši in shrani.

Ali pa: Stresi vršičke v lonec in jim prilij za par prstov na visoko vode. Pokrij in duši počasi, da dajo vršički mokroto iz sebe. Nato vršičke precedi in pretlači skozi

Priporoča se PRVI SLOVENSKE ZAVOD

Vzajemna zavarovalnica

LJUBLJANA — DUNAJSKA CESTA 17

ki je edini te vrste! — Podružnice v CELJU,

Breg št. 33 — ZAGREB, Haezelova ulica 12 —

SARAJEVO, Korotševa ulica 15 in v SPLITU, ulica XI. puka.

močan prtič, tekočino zmeri in prideni na vsak liter tekočine $\frac{1}{4}$ kg sladkorja in kuhaj počasi, da vre pol ure. Še nekoliko gorko nalij v steklenice in popolnoma ohlajeno zamaši. Posebno se priporoča proti vsakršnemu kašlju. Vzame se 1 kava žlica 3 krat na dan.

Trpotčev sok se pa pripravi takole: Naber v majniku trpotčevega listja, zmelj ga v mesnem stroju ali stolci v možnarju; stolčenega devaj v lončeno skledo in drugi dan ga ožmi skozi močan prtič. Na vsak liter tega soka prideni 1 kg sladkorja in kuhaj 15—20 minut, (naj vedno vre). Nekoliko ohlajenega nalij v majhne steklenice, ko je hladan, ga zamaši in na hladnem hrani. Ta sok jemlji po žličicah trikrat na dan, ali pa zavri vodo in prilij žličico trpotčevega soka, je ravno tako zdravilen.

Gospodanja ve, da je česen zelo zdravilen. Matere navežejo otroku česen na vrat in črvi (gliste) bežijo od otroka. Česen je zelo priporočljiv proti griži. Ako imaš grižo, jej surov sesekljan česen mešan s surovim maslom ali kruhom. Na Hrvatskem zelo dosti pojedjo česnja s kruhom; česen se priporoča posebno onim, ki trpe na prebavilih. Česen da okusno salato, ako ji primešaš kak strok sesekljane, posebno za k fižolu in radiču ga priporočam. M. R.

Obramba proti nalezljivim boleznim.

III. Griža.

Obolenje za grižo povzročata dva povzročitelja: bacil in pražival ameba.

Griža je obolenje debelega črevesja, zato nahajamo bacile izključno le v blatu, po katerem zapuščajo telo. Njih odpornost proti zunanjim uplivom je manjša kot pri bacilu tifusa. Uspešno se razvija le v človeškem telesu, živalim ne more škodovati. Zunaj v naravi naglo pogine, 1—2 odstotni sanitol ga uniči v 10 minutah.

Kakor pri tifusu tako je tudi tukaj raznašalec bolezni bolnik. Največ se bolezni raznese pri direktnem dotikanju bolnika ob nezadostni snagi v tesnem stanovanju z mnogimi družinskimi člani. Okužitev je mogoča tudi po bolnikovih predmetih, onesnaženih živilih in po vodi, vendar je ta način prenosa redkejši kot pri tifusu. Širjenje griže pospešujejo muhe, ki lazijo po bolnikovih odpadkih in sedajo na živila.

Obramba proti griži temelji v strogi osebni snažnosti, v čiščenju bolnikove okolice in v sprotnem razkuževanju njegovih odpadkov. Glavno vlogo igrajo roke, po katerih pride povzročitelj bolezni v usta in od tod v črevesje. Zato je umivanje rok pred jedjo, po dotiku bolnika in po vsaki uporabi stranišča neobhodno potrebno. Pri tem pa se poslužujmo vedno kakega razkuževalnega sredstva, zakar priporočamo Sanitolovo raztopino. Zadovoljiti se ne smemo le s površnim oplakovanjem, marveč naj vsako umivanje traja najmanj 5 minut. V bolnikovi sobi naj bo vedno pripravljena posoda z razkuževalno tekočino

Poleg rok bodi naša prva briga razkuževanje bolnikovih odpadkov. Polijmo jih z enako množino apnene vode, premešajmo in pustimo stati nekaj ur; šele zatem jih izlijmo na gnojišče. Po vsaki izpraznitvi očistimo nočno posodo, prekuhajmo jo v lugu ali umijmo z razredčenim sanitolom. Ako hodi bolnik na stranišče, ga razkužimo po vsaki uporabi z vrelim lugom ali s sanitolom, v greznico pa nalijmo apnenega mleka, katerega napravimo tako, da prilijemo apnu štirikratno množino vode. Stranišče mora biti zakrito in prav tako tudi jama za odpadke. V krajih, kjer nimajo stranišč, zakopljemo okužene iztrebke v zemljo vsaj pol metra globoko.

Z vso marljivostjo in vnemo skrbimo za snago v stanovanju! Čiščenje ponesnaženih mest z vročo sodo in brisanje klopi, stolov in kljuk s sanitolovo raztopino bodi naše dnevno opravilo. Umazano perilo pa namočimo v sanitolu ter ga pred pranjem prekuhajmo v lugu. Za časa griže ne jejmo neprekuhane hrane in ne pijmo neprekuhane vode ter surovega mleka. Vsa živila imejmo pokrita, da jih ne okužijo muhe in druga golazna.

Končna razkužitev obstoji v temeljitem očiščenju bolnikove sobe potom beljenja in umivanja tal, pohištva in oprave po načinu, opisanem pri jetiki in vročinski bolezni. Sežgimo vse malovredne predmete: slamo, papir, cunje itd., prekuhajmo perilo, namočeno v sanitolovi raztopini ter presolnimo in prelikajmo vrhno obleko.

Griža je bolezen, katero je treba prijaviti zdravstveni oblasti, da podvzame varnostne odredbe. Njena umrljivost je znašala v Sloveniji leta 1920 — 22 odstotkov. Razsaja osobito v zanemarjenih krajih, kjer se širi z vso brzino in zahteva mnogo življenjskih žrtev.

Vrtnica.

Junij—rožnik. Že samo ime nam pove, da v tem mesecu zacvete kraljica in prvenka med cveticami, vrtnica ali roža. Razveseljuje nas s svojim prekrasnim cvetjem in s svojim prijetnim, blagim vonjem.

Vrtnic je brez števila vrst. Razločujejo se med seboj po obliki, rasti, barvi in tudi po vonju. Po obliki jih razločujemo v visokostebelne ali grmovke, v piramidne rasti in v vrtnice plezalke. Po rasti razločujemo hitrorastoče in počasi-rastoče. Po barvi so bele, rumene, rožaste, rdeče in vijoličaste. Rumene se stopnjujejo od bledorumene do temnorujave, od nežnorožaste do svetlordeče, od rdeče do skorajčrne.

Da lažje pregledamo veliko število vrtnic, jih delimo še v posebne skupine. Najbolj priljubljene izmed teh skupin so sledeče: Stopernice ali centifolije. Stopernice so doma v Perziji, od koder se je preselila k nam in krasí naše vrtove. Cenimo jo radi lepega napolnjenga cvetja in prijetnega vonja. Priporočljiva je posebno zato, ker je zelo trpežna. Prezimi najhujšo zimo brez zavetja. Goje jo zlasti po kmetijskih vrtovih. Barve je bledordeče,

temnordeče in temnordečepikaste, škrlatnordeče in snežnobeke.

Bolj fine vrste in proti mrazu bolj občutljive so teje. Teja je doma v Indiji. Na Angleško je bila prenešena leta 1789. Potem je prišla na Francosko. Pri nas je udomačena od leta 1824., več kot 100 let. Teje cveto obilno in razprostirajo nežen, zelo blag vonj. Prve teje so bile le rumene. S pomočjo vrtnarske vede je pa danes nebroj vrst tej, ki se razločujejo po vseh mogočih barvah.

Tejam sorodne so teje polutanke ali hibridke. Te rože so vzgajali iz tej in ponavljank na tak način, da so teje umetno uprašili s cvetnim prahom ponavljank in potem nasejali seme, ki so ga od teh dobili. Te vrste vrtnice so krasne, obrezovati se morajo na dolgo. Za zimo se morajo dobro pokriti, ker so precej občutne proti mrazu.

Ponavljanke ali remontantke. Ime že samo pove, da se cvetenje teh rož večkrat ponavlja. Pri nas dvakrat. Precej občutljive so proti mrazu in vsled tega potrebujejo dobre odeje za zimo.

Mahovke pripadajo stopernicam. Njih v različnih barvah cvetoče glavice izgledajo, kot bi bile povite v drobno bodičast mah. Zelo so lepe, cveto le enkrat na leto, zato jih pri nas ni veliko.

Mesečnice ali bengalke. Te vrste vrtnice so grmičevke, ki so zelo hvaležne. Zacveto sredi junija in cveto neprenehoma do zime. Obrezovati se morajo na kratko. Proti mrazu niso zelo občutljive, a nekoliko odeje jim zelo dobro de. Po barvi so: bele, bledordeče, svetlordeče in ene vrste zunaj rumenkaste, znotraj rdeče ali svetlordeče.

Vrtnice plezalke. K nam smo jih dobili iz Severne Amerike, Vzhodne Azije in iz Afrike. Njih cvetje je podobno velikim grozdom, polnim prelepega rdečega, bledordečega, belega in rumenega cvetja. Cveti navadno le enkrat na leto. Dobe se pa tudi take vrste, ki večkrat cveto. Sadimo jih ob zidovih, plotih, cestah ali jih pa razvrstimo.

Razmnožujejo se vrtnice s požlahtnjenjem ali cepljenjem in sicer vrtnice, ki imajo visoko deblo. S potaknicami se razmnožujejo vrtnice grmovke in plezalke. O pomnoževanju napišem v prihodnji številki.

Vsaka lepa stvar ima dosti sovražnikov, tako tudi vrtnice. Sovražnike moramo odganjati in uničevati. Uši in gosenice je najlepše z rokavico na roki pomečkati ali pa dotični del odrezati in golazen uničiti.

DOBRO BLAGO!

NIZKE CENE!

»OBLAČILNICA«

manufaktur, trgovina na debelo in drobno
Ljubljana, Miklošičeva cesta 7

ima najlepšo in največjo izbiro raznega sukna, hlačevine, volnenega blaga za ženske obleke, barhenta, flanele in drugega perilnega blaga

po izredno nizkih cenah!

Naročniki »Domoljuba«, kupujte manufakturno blago le pri »OBLAČILNICI«

tit. Proti raznim glivam je priporočljivo škropljenje z 2% raztopnino bakrene galice. Potresanje z žveplenim prahom tudi dobro učinkuje proti glivam in ušem.

Mladike, ki pribodejo iz korenin ali rastejo na deblu, treba pridno odstranjevati, ker ti izrastki zelo slabe razvoj vrtnice.

Snaženje madežev.

Črnilove madeže v pisani volneni in bombaževi tkanini namaži z glicerinom in izperi v vodo in milom. Belo blago peri z limonovo kislino. Rmene madeže, ki ostanejo, izperi s slabo raztopino škavne soli.

II. Kapaj na madež svežega mleka, pobiraj mleko z bato, dokler ne ostane čisto, potem izperi v milnici in izbriši.

III. Zmoči madež z mlekom in deni ga na sonce, ko se posuši, izperi z limonovim sokom. Ponavljaj, dokler ni čisto.

IV. Moči madež z gobo namočeno v bencinu in izpiraj s čisto vodo.

V. Peri s fižolovo vodo.

VI. Kani na madež vrelega govejega loja. Črez dve uri izperi loj z gorko vodo in milom, ostanek izbriši z vinsko kislino.

VII. Namaži s terpetinom in izperi.

VIII. Za pleteno blago raztopi v 500 delih vode 25 gramov kristalizovane sode. V 100 delih vode 20 gramov klorovega apna. Zmešaj obe vodi in postavi posodo v temen prostor. Ko stoji 24 ur, odlij od gošče tekočino in spravi jo v črni steklenici na temnem kraju. S to zmesjo moči črnilove madeže in izperi takoj s čisto vodo.

IX. Omadeževano mesto namoči takoj v mleko in pusti stati, dokler se mleko ne skisa, mencaj v mleku in izperi. Ponavljaj, dokler ne izgine. Dobra je tudi zmetka.

X. Iz suknja spravi črnilo redka raztopina klorovega apna ali javelska voda. Črnilo odrgni prav previdno z nožičkom in spusti čistilo skoz malo cev nanj, ali pomoči ga s peresom. Samo kaplja se sme dotakniti madeža in še to moraš popiti takoj z gobo, posušiti s pivnikom. Če se je izpremenila barva blaga, pomagaj z barvilom.

XI. Peri anilin z alkoholom.

XII. Za močno volneno tkanino rabiš lahko raztopino škavne soli. Na liter vode kavina žlička. Namočil gobo v tej raztopini deni jo na madež in pusti stati deset minut, potem izbriši s platnom.

XIII. Zmešaj špirit in jesih, moči madež z njim, suši z bato in izpiraj z vodo. — Šploh pa je s črnilovimi madeži taka, da nam izje rado močno čistilo poleg madeža tkanino. Zato perimo madeže, dokler so sveži, sicer je bolje madež nego luknja.

Deževne kaplje se poznajo na marsikateri tkanini. Razpostril obleko na doli in pokrij je z suho ruto. Vrh suhe rute razgrni dobro ožeto platno, po nji gladi z vročim likalom, dokler ni suha. Nato vzemi obe ruti raz obleko in krtači jo, dokler je še vroča, da se uravnajo niti in dlačice.

Praktični migljaji.

Med — otroško zdravilo. Otroci, posebno tisti, ki hitro rastejo in so bledični in slabotni, že sami čutijo, odkod dobe pomoč. Imajo namreč prav posebno poželjen po sladkarijah vsake vrste. Nobena slaščica

jim pa toliko ne koristi, kakor med. Poleg tega, da ga vsak otrok rad uživa, je pa treba upoštevati tudi to, da je med tudi lahko in celo najlažje prebavljivo hranilo. Tudi je izvrstno blažilno in pomirjujoče sredstvo za notranje organe, posebno pa za žilce. Zaradi velike vsebine sladkorja pospešuje tudi razvijanje telesne toplote. Posebno priporočljiv pa je pri nervoznih pojavih, razburjenosti in nespečnosti, pa tudi pri slabi prebavljivosti, bledici in slabokrvnosti. — Mati, ki daje svojim otrokom medu, prihrani pot k zdravniku in vse stroške za lekarniška zdravila.

Glavičaste solate (t. j. njenih sadik) ne zasade na preveč solnčne in suhe gredice, ampak na bolj senčnate in vlažne. Če si prisiljena jo saditi na solnčne gredice, položi ostanke že izrabljenega gnoja okoli sadik kar zabrani dostop solnčnim žarkom prav do korenine in ohrani zemljo dalje časa vlažno. Tudi se pri zalivanju izrabijo še zadnji ostanke gnoja, ki bi se sicer brez koristi izgubili na površju gredic. Tudi ostane zemlja po zalivanju delj časa vlažna in mehka, kakor pa če je izpostavljena takoj vročim solnčnim žarkom.

Gospodinja vedi, da se muhe iz kuhinje preženejo, ako dodaš apnu, kadar beliš kuhinjo, nekoliko lizola.

Gospodinja vedi, da se meso, kakršnokoli, osoli ravno, preden ga daš v pečico, zakaj sol mu vzame sok, če ga poprej solimo.

Gospodinja vedi, da v mehko kuhano jajce je, ako ga denemo v vrelo vodo, da v njej vre 3 minute.

Vedi, ako hoče meso dišati, ga operi z vodo, v katero primešaš par žlic kisa in še enkrat v čisti vodi sper.

Da obvaruješ v vročini meso par dni sveže, ga zavij v platneno krpo, katero zmoči v kisu in ožmi.

Ali pa meso položi v kožo, prideni žlico masti in ga prav hitro speci (par minut) ter postavi na hladno. Na ta način ga tudi par dni ohraniš. M. R.

Iz otroških ust.

Pridobitveni prebrisanec. Mali Slavko — edinec je požrl dinarski novc. Oče v strahu pokliče zdravnika in ob enem obljubi, da bo dinar dobil Slavko, če ga srečno dobe iz njega. Brez vsakršnih ovir se je to zgodilo čisto po naravnem potu in Slavko je bil za en dinar bogatejši. — Drugi dan prijoka Slavko vnovič k očetu in na vprašanje, kaj se je zgodilo, odgovori: »Joj, dva dinarja sem požrl.«

Po prvi spovedi. Marček je pravkar prišel od prve spovedi in na vso moč joka. Stric Tone: »Marček, kaj pa se je zgodilo?« — Marček: »Gospod so mi rekli, naj zmolim tri očenaje.« — Stric Tone: »Le stori tako, kakor so ti naročili.« — Marček: »Ko pa samo enega znam.«

Previdno poročilo. Mala Lizika, ki jo je mama poslala v trgovino, je po poti izgubila denar, je hitro prišla nazaj in pripoveduje mami: »Veste, mama, mala deklica je po cesti tako jokala, ker je denar izgubila. Vsi ljudje so se ji smejali, samo jaz ne.« — Mama: »Kako pa, da se ti nisi smejala?« — Lizika: »Ker sem bila jaz tista mala deklica.«

Arabska pesem o kavi.

Pridi in uživaj kavo na krajih, kjer je postavila svoj prestol; kajti božja dobrotljivost obdaja one, ki jo uživajo. Lepota preprog, sladke radosti življenja, družba gostov, vse to nam kaže kraj, kjer prebivajo blaženi. Nobena skrb se kavi ne more ustavljati, vse neprijetnosti življenja so pozabljene, ko pogledamo ponujeno čašico.

Nobene nadloge ni tam, kjer prebiva kava, globoko se prikloni skrb pred njeno močjo. Pij poln zaupanja in ne poslušaj govorice neumnežev, ki jo preklinjajo.

Slavospev kavi.

Aleksander Pope (angleški pesnik, živel 1688—1744): »Kava napravi politike modre in jih usposablja, da vidijo stvari z odprtimi očmi naprej.«

Voltaire (1694—1778), francoski pesnik, pisatelj modroslovec itd., je jako rad pil kavo. Nekoč je prišel zvečer k njemu mlad doktor in je videl, ko je Voltaire ravno srebal čašico kave. »Za božjo voljo! Vi pijete zvečer kavo! Kava je počasen strup!«, je vzkliknil doktor. »Seveda mora biti zelo počasen, reče Voltaire mirno, saj ga pijem že šestdeset let.« In ga je nato pil še več let.

Knjižica »Temeljito in resnično poročilo o kavi in kavnem drevesu, Leipzig, 1717«, piše: »O sok prijetnosti! Moj duh je vzradoščen po tebi, tvoja čudotvorna moč daje najlepšemu življenju najboljšo primes in podi temno spanje iz naših oči.«

d »Brezalkoholna Produkcija«, Ljubljana, Poljanski nasip 10/VI, pošlje vsakemu naročniku »Domoljuba« zanimiv cenik brezplačno. Zahtevajte ga takoj; ne bo Vam žal!

d Novomeški zob. atelje Filip Ogrič-a je zaprt do konca tega meseca.

n Petnajsetletnica orlovskega odseka v St. Jerneju se vrši dne 20. t. m. Ob 2. popoldne litanije, nato telovadni nastop St. Jernejske orlovske družine s sodelovanjem domače orlovske godbe. Po telovadbi prosta zabava. Prijatelje orlovstva vabi odbor.

n Šmartno pri Kranju. Sl. kat. izobr. društvo in društvo »Orel« bosta v nedeljo dne 27. junija pop. ob 8. napravila prireditev na »Bendetovem« vrtu v Stražišču. Na programu bo nekaj telovadnih in pevskih točk govor in prijateljska zabava. Naprosena so dekleta, da bodo po vaseh pobirala za arečolov. Prosimo da nam greste kot vedno tudi zdaj vsi radi na roke in pomagajte k uspehu. Natančnejši spored še objavimo v »Domoljubu« in potom lepakov. — Pripravljalni odbor.

n Pevsko društvo v Višnji gori, priredi v nedeljo, dne 13. junija v mestni cerkvi sv. Ane v Višnji gori cerkveni koncert. Pričetek ob 8. popoldne. Zveza vlakov ugodna. Ves dobiček namenjen za prenovo cerkve sv. Ane. Preplačila vstopnine se hvaležno sprejemajo.

d Položnice za obnovev naročnine dobe v prihodnji številki »Domoljuba« vsi p. n. naročniki, ki imajo še kaj zaostanka do konca leta 1926. Pazite torej prihodnjico na priloženo položnico in jo oddajte z denarjem vred takoj na domači pošti.

